

DÉLVIDÉK

ZOMBOR, 1942 október 23.
Csihás Benő u. 3 II. évfolyam, 239. sz.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levél cím: Zombor, p. t. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Kállay:

A zsidóság hagyjon fel minden reménnyel

A kormány nem tűri, hogy a zsidóság bukásában még jobban destruálja a nemzetet, mint valaha / Minden hadköteles és szolgálatra alkalmas zsidót munkatáborba kell vinni / Vagyonadóval járulnak hozzá a zsidók a háborus terhekhez

Ujabb német előnyomulás Tuapszetől északkeletre

Budapest, október 23.

A Magyar Élet Pártja csütörtökön este tartotta rendkívül nagy érdeklődéssel várt pártértekezletét, amelyen igen fontos bejelentések hangzottak el az ezévi politikai munkaprogramra vonatkozólag. A pártértekezleten a fronton tartózkodó honvédelmi miniszteren kívül a kormány valamennyi tagja megjelent, ott voltak a főispánok és a párt törvényhozó tagjai is. Vitéz Lukács Béla miniszter, országos elnök megnyitó szavai után Kállay Miklós miniszterelnök mondotta el nagyhatású beszédét.

A kormány irányelvei külpolitikai és belpolitikai téren teljesen változatlanok, mondotta. Külpolitikánkat rendíthetetlen barátság és a kitartás jellemzi szövetségeseinkkel szemben, belpolitikánk: Keresztény alapon álló, független Magyarország.

Bejelentette a miniszterelnök, hogy pénzügyi politikánkhoz ragaszkodik. Legfontosabb teendője a kormánynak a belső rend fenntartása. Ennek biztosítása érdekében első helyen áll a jó közigazgatás, a szociális javak igazságos elosztása, a jó közellátás és az alsó néprétegek jobb életszínvonalra emelése, valamint a háborus terhek igazságos elosztása.

A kormány mindent elkövet, hogy az elrejtett készleteket előtremtse, ha kell drákói szigorral sujt le az árurejtegetőkre és a halmozókra. Könnyen bűnhődhetnek azok — mondotta a miniszterelnök — akik nem hallgatnak intó szavamra. Súlyos büntetést szabunk ki az árdrágitókra és árurejtegetőkre.

Ami az anyagkérdést illeti, készleteink szűkösek. A kormány mindent elkövet, a gazdasági fronton mondotta beszéde további során, hogy keresztény kezekbe menjen át a vezetés.

A miniszterelnök megemlítette, hogy a közeljövőben két adójavaslatot nyújt be. Az első javaslat a hadkötelezetteket érinti, a második a zsidó vagyonokat. Vagyonadót vetnek ki a zsidókra, a háborus terhekhez való hozzájárulás címén. Természetes, hogy azoknak kell hozzájárulniuk legjobbat, akik legjobban élvezték a vagyont. Ezt a hozzájárulást a maximumig fokozzuk, mondotta Kállay, hogy a zsidók vagyoni helyzete semmivel se legyen jobb mint a keresztényeké. Ez a vagyonadó erősen progresszív lesz.

Beszélt a miniszterelnök a lakáskérdésről is. Ezen a téren asszociális állapotok vannak. A kormány intézkedik majd, hogy megfelelő lakáshoz juttassák azokat a keresztényeket, akik nehézségekkel küzdenek.

A földreformról szólva a miniszterelnök bejelentette, hogy az 5 holdon aluli zsidóbirtokokat, amennyiben azt december végéig el nem adják, a községi előljáróság veszi át. A száz holdon aluli zsidóbirtokok negyven százalékát a mostani háboru hősei, harminc százalékát az elmult világháboru vitézei között osztják szét.

A száz holdon felüli zsidóbirtokokat keresztény bérloknek adják ki.

Vegye tudomásul a zsidóság, hogy hagyjon fel minden reménnyel. Egy olyan világnézet nem fog jönni, amely visszaadja nekik ezt a földet. Nem vagyok hajlandó tovább tűrni, hogy a zsidóság bukásával még jobban destruálja a magyarságot, mint valaha tette.

A miniszterelnök ezután a honvédségről beszélt. Megemlékezett a magyar vitézségről. Katonáinkat legnagyobb tisztelet veszi körül és a magyar hadsereg intakt. Kötelességünk a hadbanállók hozzátartozóinak és hátramaradottainak kielégítése, a rokkantak ellátása. Erre vonatkozólag két programja van a kormánynak, s azon lesz, hogy a legmegfelelőbb megoldást megtalálja.

Beszélt a zsidók részvételéről a háboruban. Kijelentette, hogy az összes hadköteles és alkalmas zsidókat munkatáborokba kell hívni.

Kijelentette a miniszterelnök beszéde további során, hogy minden eszközt honvédségünk rendelkezésére bocsájtunk. Szükség van arra, hogy a zsidók behívása minél gyorsabban történjék meg. Minden hadköteles zsidót rendszeresen be kell hívni, minden kivétel nélkül.

Kijelentette a miniszterelnök, hogy ő a parlamentarizmus alapján áll és más alapon nem is állhatna.

— A parlament utján akarom terveim megvalósítani. Mindent a háboru szolgálatába állítunk és mindent kikapcsolunk, ami ártalmas.

Beszéde végén kijelentette, hogy a háboruban súlyos felelősség ter-

heli az ellenzéket is és felhívta az ellenzéki pártokat, álljanak a nemzeti gondolat szolgálatába.

A harcterekről

érkező jelentések a német csapatok további előnyomulásáról számolnak be. A hegyi és vadászalakulatok Tuapszenál mélyen benyomultak az ellenséges állásokba. A sztalingrádi szakaszon a bolsevisták ellenlökésekkel kísérleteznek, de a támadásokat minden vonalon visszautasítják a német csapatok és a rohamosztások házról-házra haladnak előre.

Afrikában viszonylagos nyugalom van. A napokban lezajlott légi csatában négyszáz repülőgép vett részt. Az angolok 73 gépet vesztek, az olasz és német légierő vesztesége mindössze 11 gép. Az angolok a légi csatával a beigért nagy szárazföldi offenzívát akarták bevezetni, de ez elmaradt.

A Messaggero jelentése szerint a Távolkeleten, Salamon szigeteknél a harc tovább tart. A tengeri ütközetben négy csatahajót süllyeszttek el a japánok.

Az angol gyarmatokon egyre nagyobb a nyugtalanság. Palesztinában, Libanonban és Szíriában bevezették az ostromállapotot.

Bankoki jelentések szerint Indiában a lázadás ismét fellángolt. Az angolok kegyetlen módszerekkel akarják vérbefojtani a felkelést. Az utcákon gyülekező tömegre alacsony repüléssel gépfegyvertűzet zudítottak. A hinduk közül nagyon sokan életüket veszítették.

Gopalahari rádza újabb javaslatot hozott nyilvánosságra az indiai kérdés megoldására. A javaslat öt pontot tartalmaz. Az egyik pontban azt követeli a rádza, hogy a bebörtönözött vezetőket engedjék szabadon és alakítsanak nemzeti kormányt, továbbá, hogy írják ki az általános választásokat az indiai törvényhozó gyűlés számára.

Valószínű, hogy ez a javaslat sem jár eredménnyel, Anglia önző politikája megghusit minden jószándéku törekvést.

Érdekes a Budapesti Értesítő jelentése arról, hogy Franciaország afrikai birtokai ellen minden órában várható az angol-amerikai támadás. Az angolok és az amerikaiak már öt utat építettek ki Afrikában, hogy támadás esetén megkönnyítsék az után pótlást. Darlan tengernagy Dakarba érkezett és felolvasta a rádióban Pétain üzenetét, amely felhívja a lakosságot, hogy ugyanugy védekezzenek a támadás ellen, mint azt az elmult esztendőben tették.

Német hadijelentés

Berlin, október 23.

A Vezéri főhadiszállás jelenti a Német Távirati Irodának:

Hegyi és vadász alakulatok Tuapszetől északkeletre mélyen tagozott ellenséges ellenállási fészkekből verték ki a bolsevistákat. Csapatainkat ezekben a harcokban a kedvezőtlen időjárás ellenére is támogatják légierőink kötelékei.

A Kaukázus partvidékén repülőgépeink bombatámadása folytán súlyosan megrongáltak egy ellenséges kereskedelmi hajót, amelyet a személyzet zátonyra juttatott.

Sztalingrádban visszavertük az ellenség ellentámadásait. A Volga és a Don között csütörtökön egy összefüggéstelen ellentámadást visszavertünk. A Don partján megsemmisítettünk több ellenséges erőcsoportot.

Egyiptomban tíz ellenséges gépet lelőttünk, három saját gép veszteségünk van. Három további repülőgépet a légihaderő tűzérége lőtt le. A német harci repülőgépek a Vörös tengeren egy ellenséges kereskedelmi hajót elsüllyesztettek. (MTI)

TURUL FILMSZINHAZ

TELEFON: 328

CSUTORTOK—HÉTFŐ

2000 pengős férfi

Főszerepben:

BULLA ELMA, HAJMÁSSY MIKLÓS,
SIMOR ERZSI, VASZARY PIRI,
BILICSI TIVADARPótműsor: magyar és német híradó.
Előadások kezdete: hétköznap 5 és 7 órakor,
vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 órakor.A FRONTRA INDULT MADRIDBÓL
A HARMADIK AZUROSZTAG

Madrid, október 23.

Tegnap utnak indult Madridból a harmadik azurosztagnyolc tiszt tagja. A fronra induló tiszteteket a pályaudvaron melegen bucsúztatták.

A Kaukázus őserdőiben nyomulnak
előre a német csapatok

Berlin, október 23.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentést közöl a harctéri helyzetéről. A szovjet csapatok tegnap széles arcvonalon támadtak, de támadásuk már veszített hevességéből. A Sztalingrád északnyugati részén indított támadást, amelyet a bolsevisták az elzáró állások ellen intéztek, a németek visszaverték és érzékeny veszteségeket okoztak az ellenségnek. A német és szövetséges repülők uralkodnak a levegőn és zavartalanul támadnak ellenséges állásokat és fontos pontokat minden veszteség nélkül. Sztalingrád iparnegyedében tüzérsgé

AZ ANGOLOK MÉRGESGÁZOKAT
HASZNÁLNAK INDIÁBAN

Tokió, október 23.

A Hosi Shimbun bangkoki jelentése szerint az angolok az indusok ellen Allahabadban mérgesgázokat használtak. Az összetűzés október 21-én történt és ez alkalommal a csapatok a tüntető diákok ellen nemcsak fegyvereiket és könnyfakasztó gázokat, hanem mérgesgázt is használtak, aminek következtében több ember életét veszítette.

HAT ÓRÁT TARTÓ MINISZTERTANÁCS
TOKIÓBAN

Toki, október 23.

A japán kormány minisztertanácsot tartott, amelyen hat órán keresztül tanácskoztak. A minisztertanácson megvitatták a pénzügyi költségvetést és határozatot hoztak a japán légierő kiépítéséről is, valamint az elfoglalt területek gazdasági értékeinek kiaknázásáról.

NEMZETI FILMSZINHAZ

TELEFON: 294

Péntek—Hétfő

Mellékutca

Főszerepben:

Charles Boyer
Margarette Sullavan

Pótműsor: Magyar és német híradók.

Öt hajót süllyesztettek el
a japánok a Salamon
szigetekenél

Tokió, október 23.

Tegnap számunkban jelentettük, hogy a japánok a salamonszigeti csatában két amerikai hadihajót elsüllyesztettek. A tokiói japán katonai köröktől nyert értesülés szerint, mint a Magyar Távirati Iroda jelenti — a Salamonszigetekenél az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett és a tegnap jelentett két hajón kívül elsüllyedt még egy nehéz cirkálója és két könnyű cirkálója.

Minden órában számolni
lehet angol-amerikai táma-
dással az afrikai francia
birtokok ellen

A Budapesti Értesítő jelentést közöl, amely szerint angol-amerikai támadással a francia birtokok ellen minden órában számolni lehet. Középfrikában az angolszászok öt utat építettek ki.

Dakarból jelenti az OFI, hogy Darlan felolvasta a rádióban Pétain marsall üzenetét. Pétain felhívja a lakosságot, hogy minden támadást úgy utasítson vissza, ahogy azt az elmúlt évben tette.

Anglia szándékosan késlelteti
a második arcvonal felállítását

Berlin, október 23.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a szovjet kormány sürgős követelést nyújtott át Londonban a második arcvonal felállítására érdekében. A szovjet szerint Angliának a második arcvonal felállításával kell bizonyítani együttérzését a Szovjettel.

Egy szovjetbarát angol képviselő a második fronttal kapcsolatban szenzációs kijelentéseket tett. A képviselő szerint Anglia szándékosan késlelteti a második arcvonal felállítását, hogy így megvédje csendesóceáni érdekeit.

Több mint félmillió
tonna hajóteret süllyesztettek
el a német gyorsnaszádok

Berlin, október 23.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a német gyorsnaszádok a háború kezdete óta 39 hadihajót süllyesztettek el. Ezek közül 15 romboló, egy segédcirkáló és három buvárhajó. Az elsüllyesztett kereskedelmi hajók száma 134, a vízkiszorításuk 571,650 tonna. Ezenkívül megrongáltak két cirkálót és két gyorsnaszádot.

A gyorsnaszádok nagy teljesítményét csak akkor értékelhetjük igazán, ha tudjuk, hogy harcra és támadásra való készülségükkel milyen nagy ellenséges erőt kötnek le.

LÉGIADÓ NEWYORKBAN ÉS GENFEN

Genf, október 23.

A Német Távirati Iroda jelenti: Csütörtökön másodszer volt nappali légiadó Newyorkban. A légiadó husz percig tartott. Rio de Janeiroban félórás légiadót rendeltek el.

Genfben tegnap két ízben volt légiadó. Az első 96, a második 85 percig tartott.

Vichyben, mint az OFI jelenti, szintén volt légiadó.

Hindu javaslat az indiai kérdés
megoldására

London, október 23.

A Gopalahari rádza volt kongresszuspárti politikus újabb javaslatot hozott nyilvánosságra az indiai kérdés megoldására. Javaslátát választásnak nevezi a devonshirei herceg felsőházi beszédére, amelyben az kijelentette, hogy a legközelebbi lépést indiai részről kell megtenni. A javaslat különben a következő pontokat tartalmazza:

1. Hívják össze azonnal az egyesült nemzetek értekezletét Londonba az indiai kérdés megoldásának megbeszélésére.

2. Az alkirály hívja meg az összes indiai pártokat, a kongresszuspártot is beleértve, a-

melynek vezetőit szabadon kell engedni, indiai nemzeti kormány alakítására.

3. Irják ki az általános választásokat az indiai törvényhozó gyűlés számára, amely az indiai nemzeti kormányt tartozék majd felelősséggel.

4. Adjanak biztosítékokat a mohamedánoknak, hogy amennyiben óhajtják, Pakisztánban önálló mohamedán államot létesíthetnek.

5. A hinduk adjanak biztosítékokat arra, hogy a háború ideje alatt nem avatkoznak be az általános hadviselésbe és a brit főparancsnok indiai intézkedéseibe. (NST)

Az idő is Németországnak dolgozik

Berlin, október 23.

Göbbels dr. birodalmi miniszter a Das Reich folyóiratban „Kinek dolgozik az idő?” című cikkében az időnek, mint haditényezőnek szerepével foglalkozik. Rámutat arra, hogy az idő nem cselekvő haditényező, hanem csupán lehetőséget nyújt a hadviselő hatalmaknak cselekvésre. Az offenzívák ember- és hadianyag-telemészteresei csökkentik egy nép kitartását akkor, ha nem hoznak nyereséget. A háború folyamán a nyersanyagokban gazdag világbirodalmak mind

szegényebbekké válnak, a nincstelenek pedig fontos területek birtokába jutottak. Ezáltal nem mi állunk inséges tél előtt — írja a miniszter —, hanem, mint a Kreml maga is beismeri, a Szovjetunió. Az idő, amely régebben brit szolgálatban állott, anélkül, hogy az angolok észrevették volna, hozzánk pártolt. Nekünk most éppen arra van szükségünk, amit az angolok hátrányunknak tekintenek: időre, amely alatt a keleti területek óriási nyersanyagbeli lehetőségét kiaknázzuk.

Argentina semleges marad

Buenos Aires, október 23.

Castilio elnök nyilatkozatát közli a Giornal című lap. Az elnök kijelentette, hogy az argentin kereskedelmi hajók nem fognak egy karavánban haladni a brazil hajókkal,

mert Argentínának nincs szüksége védelemre.

Az argentin hajókat partvédelemre használják fel.

Egy francia lapnak is nyilatkozott Castilio elnök és kijelentette, hogy az argentin kormányt

semmivel sem lehet eddigi semleges politikájától eltéríteni.

Körutja során meggyőződött arról, hogy a nép is támogatja a nemzet semlegességi politikáját. A nemzet nem látja semmi előnyét annak, hogy megváltoztassa magatartását.

Argentina szállít fagyasztott húst és más élelmet Amerikának, de az Egyesült Államokkal fennálló kapcsolatot mély szakadék választja el attól a magatartástól, amely a háborúban való részvételt jelentené.

Drömet okoz harctéren küzdő honvédeknek, ismerősének, ha rendszeresen küldi neki a „Délvidéket”.

Tíz hónap alatt ötszáz amerikai hajót süllyesztettek el a németek

Washington, október 23.
A Budapesti Értesítő jelenti: A tengerészeti hivatal közleménye szerint 1941 december hetedikétől máig, tehát tíz hónap alatt az Atlanti Óceánon a németek által elsüllyesztett hajók száma ötszázra emelkedett.

Saját céljaira fordította a behajtott adót a kínai hadsereg főparancsnoka

Nankingból jelenti a Német Távirati Iroda:
A Wang-Csing-Vey-kormány legmagasabb katonai hatósága Jang-Csung-Hua hadseregtábornokot és a második nankingi hadsereg főparancsnokát lefokozta és kiközösítette a hadsereg kötelékéből. Jang-Csung-Hua tábornok a jelen pillanatban letartóztatásban van. Észak-Kiangsziban olyan adókat szedett be, amelyre nem volt felhatalmazása s ezeket be se szállította. Az adójövedelemből származó pénzeket a maga céljaira fordította. A parancsnoksága alatt álló csapatok fegyelmeztelenek voltak és a lakosságot molesztálták. Rövidesen Macsui japán katonai tanácsadó Észak-Kiangsziba utazik, hogy az ottani katonai viszonyokat tanulmányozza.

KALININ ELISMERI A SZOVJET VESZTESÉGEK NAGYSÁGÁT

London, október 23.
Az angol hírszolgálat moszkvai jelentése szerint Kalinin egyik beszédében elismerte, hogy a szovjet veszteségek nem csekélyek. Legsúlyosabban érinti a Szovjetet a gazdag területek elvesztése. A kenyérért folyó küzdelem minden sulya most a keleti területek felé toódik. Mindenkinél minden erejét bele kell vinni ebbe a harcba, fejezte be beszédét.

A MADAGASZKÁRI HARCOK

A Madagaszkár szigetén ellenálló francia csapatok egyes helyeken kénytelenek voltak feladni állásaikat, hogy elkerüljék a bekerítést. Kisebbségi franciák elővédék feltartóztatják az angol oszlopok előretörését.

JAPÁNBAN MUNKÁBA ÁLLITJÁK A HADIFOGLYOKAT

Tokió, október 23.
A Stefani jelentése szerint Japán kormányrendeletet hozott, amely intézkedik a hadifoglyok munkába állításáról. A hadifoglyok munkájukért megkapják a megfelelő bért.

ANGLIÁBAN TENGERI SZOLGÁLATRA IS ALKALMAZHATJÁK A MUNKASZOLGÁLATOS NŐKET

Amszterdam, október 23.
Az angol tengerészeti hivatal első lordja kijelentette, hogy a női munkaszolgálat tagjai tengeri munkára is alkalmazhatók.

LEMONDOTT AZ ÚJ CHILEI KORMÁNY KÉT TAGJA

Az új chilei kormány két tagja, a gazdasági és a belügyminiszter, benyújtotta lemondását. Rios elnök a belügyminiszter lemondását nem fogadta el.

JAPÁN REPULÓK BOMBÁZTÁK PORT MORESBYT

A csendesóceáni főhadiszállás jelentése szerint japán repulók légitámadást intéztek Port Moresby ellen.

A lelkeket is mozgosítani kell

**A pénzügyminiszter a képviselőház elé terjesztette a jövőévi költségvetést
A költségvetés gondoskodik a visszatért Délvidékről is**

Budapest, október 23.
A képviselőház pénteki ülése elé nagy érdeklődéssel tekintettek, s azon résztvettek a harctéren lévő honvédelmi miniszteren kívül a kormány összes tagjai. Nagy élénkség volt a folyósókon már a kora délelőtti órákban.

Tasnády Nagy András, a képviselőház elnöke bejelentette, hogy a miniszterelnök a megüresedett koronaári tisztség betöltését folyamatba tette. Ezután tárgyalta a ház, majd elfogadta a vármegyei, városi és községi alkalmazottak kinevezéséről szóló törvényjavaslatot.

Kaposvár és Szombathely a törvényhatósági joggal felruházott szabad királyi városok közé való sorolását kérte. Az erről szóló törvényjavaslatot részleteiben is elfogadta a képviselőház, majd Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter betérjesztette az 1943. évi költségvetést.

Költségvetési beszédében hangzott a pénzügyminiszter, hogy ez már az ötödik költségvetés, amelyet betérjeszt a képviselőház elé. Örül, hogy a költségvetés egyre nagyobb és nagyobb imperiumra vonatkozik. A mostani költségvetés is nagyobb területekről kíván gondoskodni és az egész mai Magyarországra vonatkozik.

— A költségvetést háboruban nyújtom be, de mégsem nevezem háborús költségvetésnek, mert nem tartalmazza a hadviselés és a háborús felszerelés költségeit.

Alapos megfontolás után minden módot megtalálók arra, hogy ezekről a kiadásokról a Házat tájékoztassam.

A betérjesztett 1943-as költségvetés magában foglalja Magyarország valamennyi kiadását és bevételeit.

A kiadás összege 4 milliárd, 147,4 millió pengő, ezzel szemben a bevétel 4 milliárd, 047 millió pengő, a hiány 200,4 millió pengő.

Az állami közigazgatás kiadása 2 milliárd, 920,3 millió pengő, bevétele 2 milliárd, 768,7 pengő. A hiány tehát 151,6 millió. A közigazgatási kiadások tétele azért több mint az elmúlt években, mert az előző évek költségvetése más és más területekre vonatkozott. Jelentős mértékben felemelték a tisztviselők fizetését és családi pótlékát.

A jelenlegi költségvetés már gondoskodik a visszatért Délvidékről, s annak bevételeit is beállította a pénzügyminiszter a költségvetésbe. De fokozta a kormány a szociális gondoskodást is.

Az állami üzemek kiadása egymilliárd 327,5 millió, bevétele egymilliárd 278,3 millió pengő. A múltévi költségvetéshez képest a kiadások 782,3 millió pengővel emelkednek, a bevétele 755,6 millió pengővel több.

A honvédelemre a költségvetésben csak a honvédelmi tárca keretein belül fordítottak nagyobb összeget. Az elmúlt évben a honvédelmi

tárca kiadása 581,3 millió pengő volt, az idén 845 millió pengőre emelkedett.

Expozéja során a pénzügyminiszter kifejtette, hogy pénzügyi politikájának négy pillére van. Első a termelés, amelyet emelni kell minőségileg és mennyiségileg, második a fogyasztás, harmadik az adóztatás, amelynek célja a nemkívánatos vásárló erő lecsapolása, negyedik pedig a kölcsön és hitelpolitika. Ezzel a politikával sikerült hadseregünket felszerelni és ezzel a politikával építettük ki az ország uthalózatát, a postát és az államvasutakat. A kormány a szociális gondoskodást is feladatává tette.

A költségvetés összeállításának szempontjait ismertette a pénzügyminiszter kijelentette, hogy elsősorban a honvédelmet tartotta szem előtt. Most, amikor róluk beszélünk, mondotta, gondolatom feléjük száll, akik puskával a kezükben harcolnak. Adja Isten, hogy minél nagyobb számban és győzedelmesen jöjjenek vissza.

— Sok éven keresztül nem volt módunkban áldozni a hadseregnek, most ezt pótolni kell.

A második szempontnál szem előtt a hátsó frontot tartottam. Itt fegyelemre van szükségünk. Ez magyar tulajdonság.

Ne üljön fel senki a hazug híresztelésnek.

A harmadik szempont a termelés fokozása. Vízvédelemre az elmúlt évben 26 millió pengőt helyeztünk a költségvetésbe, de költségvetésen kívül még ugyanannyit fordítottunk erre a célra.

A jövőévi költségvetésben vízvédelemre 46 millió pengőt fordítunk.

1938 óta negyven százalékkal emelkedett a szénbányák termelése. Orvendetesen fejlesztettük az államvasutakat is. Bármennyire tudjuk a költségvetést emelni, kötelességünk azért a lemondás. De ennek egyenlő mértékben kell történie.

A kormány a hivatalnokok részére külön-háborús átalányt létesített.

a családi pótlékot ismét emelik, rendezik a nyugdíjasok családi pótlékát is. A bankjegyforgalom 23 százalékkal emelkedett.

A negyedik szempont, amely szerint a költségvetést összeállítottam az, hogy bele kell illeszkedni az Új Európa gazdasági rendjébe. A lelket is mozgosítani kell.

Meg kell értetni, hogy első mindig a közérdek. Az áldozatokat büszkén kell vállalni. Ahogy katonáink elégnak kint a harcmezőn, úgy kell elégnünk nekünk is itthon a munkában. (MTI)

Kössünk bérhizlalási szerződést

Felmentést nyerhetnek a kukorica beszolgáltatása alól azok a törpebirtokosok, akik bérhizlalást vállalnak

Dr. Deák Lőr főispán Bács-Bodrog vármegye és Zombor város közellátási kormánybiztosa a 110.410/1942. K. M. sz. rendelete alapján felhívást intézett a kisbirtokosokhoz, kössenek bérhizlalási szerződést, hogy a vármegye közellátási gondjait enyhítsék.

Az 1942. évi termésű kukorica forgalmának és felhasználásának szabályozása tárgyában megjelent 110.410/1942. K. M. sz. rendelet értelmében a

20 kat. hold szántóföldnél kisebb területtel rendelkező termelők sertésenként számítva 3,5 q. szemes tengeri beszolgáltatása alól felmentést nyerhetnek abban az esetben, ha a vármegye (városok és községek) részére bérhizlalást vállalnak.

A bérhizlalási szerződést a községi előjáróságok előtt (városokban a községi

tási hivatalokban) lehet megkötöni, ahol a szükséges nyomtatványok az érdekeltek rendelkezésére állanak.

Az érdekeltektől gazdák figyelmét nyomatékosan felhívják, hogy minél előbb jelentkezzenek a községi előjáróságnál (városokban a közellátási hivatalokban) a szerződés megkötése végett, hogy részükre a beszolgáltatás alól való felmentés kellő időben elintézhető legyen. Együttal arra is figyelmeztetjük az érdekeltektől gazdákat, hogy felmentést bérhizlalás esetén is csak arra a kukorica mennyiségre nyerhetnek, amelyet a Hombárnak (bizományosnak) megvételre még nem kínáltak fel.

A hízlalási szerződéseket az alispán köti meg, megköthető a szerződés azonban a kedvezményezett község megjelölése nélkül is.

Felderítés és — hajrá!

(Honvéd hadtudósító század)

A magas náddal, bozóttal fedett, ingoványos területre beszivárogtak a vörösök és kis hídfőt képeztek. Innen nyugtalanították kisebb-nagyobb megszakításokkal védelmi állásainkat. A védelmi szakaszt megszálló alföldi ezred parancsnoka elhatározta: pontot tesz erre a kérdésre. Megtisztítja a sarkot és megerősített tábori őrselt a vízenyős rész elé helyezi...

Az elhatározás és feladat kész. A végrehajtás mikéntje és módja azonban rengeteg ismételt követel. Mindenekelőtt tudni kell: hol vannak a vörös készenléti-helyek, esetleges föld erődítmények, tüzfegyverfészkek? Milyen tüzerővel kerül szembe a támadó csoport, hogy tudja legkönnyebben megoldani a feladatot? Mindent önként vállalkozóknak kell földeríteniük.

A felderítésre Miklós István őrzető, Kiss Sándor, Rády Ferenc, Tamási József, Fekete István, Borsán László és Budai Gáspár honvédek jelentkeztek. A járőr Miklós őrzető parancsnoksága alatt indult el.

Fedve, rejtve, óvatosan haladt lépésről-lépésre a kis csapat... Gondosan vigyáztak, hogy lábuk alatt még a haraszt se zörögjön. A felderítés célja nem harc, hanem a pontos és megbízható adatszerezés... Oly halkán lopakodtak előre, hogy a vörösök egy nyolc főből álló járőre közvetlenül mellettük fűtűrészelt el, s nem vette őket észre. Őrzetőnk egyik emberét azzal a paranccsal küldte vissza, hogy óvatosan figyelje az ellenséges járőr menetirányát, értesítse a századparancsnokot s ha mód van rá, fogják el a kiküldött vörösöket.

Ezután még óvatosabban, még körültekintőbben folytatta útját a járőr. Előretolt golyószórós, géppuskás és nehézpuskás fészkek mellett húzódtak el. A vörösök mit sem sejtve lebzseltek bennük. Látszott, hogy semmitől sem tartanak. A felderítő járőr parancsnoka és helyettese vézlatosan rögzítették a fészkeket.

Fel a kezekkel

Az aknavetők még mindig békésen szenderegnek... Őrszemek unalmasan, fásultan figyelik az ismerős tájat... A mieink egy vizmoszta homokos árokban nesztelenül, macskamódra buzognak el mellettük...

— A géppuskákat és a nehézpuskákat meg kellene szerezni valahogy! — vélekedik a járőrparancsnok. — De hogy?

Pillanatilag megállanak, csoportosulnak a legények, összedugják a fejüket s aztán tervszerűen, szétzóródva — megindulnak... Hátulról kuszának a fészkek felé... A védelemnél annyira kellemetlen magas burján, kórórétég, most nekik kedvez... Rejt, fedi minden lépésüket... S már fel is tűntek az emelkedésen lévő fészkek... Közvetlen közelükben mozog a bozót, a fű... Fűtty hasít át a levegőn... Nyomában kézigránátok röpülnek a fészkekre s a robbanások füsttengerében a vörösök között vannak honvédeink... Ketten a meglepett géppuskás irányzókat lökik félre, a harmadik egy nehézpuska mellé ugrik. Szemképrázatos gyorsasággal, szinte lélegzetvétel nélkül történt az egész, s máris hangzik a figyelmeztetés:

— Hore rukil! Fel a kezekkel!... — Nincs sok gondolkozni való... Néhány vörös menekülni próbál... Könyörtelenül szólanak és találnak a géppisztolyaik... Tulságosan biztonságban érezték magukat Sztalin előretolt katonái. Most viselik a következményeket... Két géppuskán s két nehézpuskán kívül géppisztolyok, gyalogsági puskák kerülnek a magyarok vállára és kilenc vörös katona indul feltartott ézzel járőrünk előtt állásaink felé...

A szovjet aknavetők észrevettek valamit. Szinte egyszerre szólalnak meg a csövek és verik a tájat, célpontokat keresnek. Megfigyelőjük nem látja a védőállásaink felé hullámzó mozgást...

Tüzérségi megfigyelőnk hamar észreveszi és jelenti a helyzetet... Egy egész raj kuszik ki a védelmi állásokból és igyekszik felderítő járőrünk segítségére... Így gyorsabban jelentheti Miklós őrzető az eredményt...

Térkép fölé hajolva majdnem félóráig készül a másnap reggeli „tisztogató” parancs. Ne-

Félkilométernyi távolságban aknavetők heverték kiépített állásaik mellett a fűben... Négy kisebb és két nagyobb cső nézett az égnek... Látszott, hogy készenlétben várják a tűzparancsot. Nagy halom lőszer van felhalmozva körülöttük... Ez is papírra került.

Elhatározták, hogy még beljebb mennek. Mi van arrább? A feladatot tökéletesen meg kell oldani.

Végre egy erdőszélhez közeledik a kis csoport...

— Lapuljatok, maradjatok ittl! — utasította a többieket a parancsnok. — Bizonyosan itt vannak a készenléti helyek. Egyedül nézem meg... S már eltűnik a bozóttal. Társai feszülten figyelik minden mozdulatát...

Miklós István Tisza-Duna-közi gazdaggyerek. Tudja, hogy kell hangtalanul járni a mezőn. Földhöz lapulva, kuszik egyre közelebb a kiszemelt terepszakaszhoz. Egy bozót mögötti emelkedőre kapaszkodik, amely jó megfigyelőhelynek kínálkozik.

Szeme élesen kutat... Előtte földerdők, összekötő árkok. A föld alá bujtak itt a vörösök. Alaposan berendezkedtek. Ugy látszik, nem akarnak tágitani... Körülbelül egy századnyi erő áll, helyesebben lebzsel készenléti helyein — az erdő szélén... Közvetlen mögöttük a folyó tükre csillog...

Verejtékező arccal, tán még nagyobb figyelemmel, körültekintéssel kuszik hátrafelé Miklós őrzető. Szemeit nem veszi le az ellenségről. Minden mozdulatukat figyeli... Szerencsésen vissza is jut a többiekhez.

— Lassan visszamegyünk! — adja ki a parancsot. — Az aknavetőket jól elkerüljük. Az előretolt fészkeknél most már saját szakállunkra is csinálhatunk valamit, hisz a feladatot ugyanis megoldottuk! De vigyázzatok magatokra! A börtönök épen kell visszavinnem a századhoz. Rostára senkinek nincs szüksége.

Most már gyorsabban mozognak.

héz fegyverekkel megerősített és támogatott rohamjárőrök füstölnek ki az ellenséget...

Kora hajnalban, tüzérségi előkészítés alatt — újból Miklós és emberei haladnak az élen... Terepet kutatnak... Mutatják az utat és az irányt... Nyomukban, az egész „sarkot” átfogva hat rohamjárőr igyekszik előre... A különlegesen kiképzett járőröket tisztek vezetik... A tegnap kiürített géppuska- és nehézpuskafészkek most megint ontják a tüzet... Két járőr oldalról lendül támadásba, egy elülről köti le a vörösöket, a másik három feladata: az aknavetők ártalmatlanná tétele, ha a tüzérségi előkészítés után maradt belőlük valami...

A vörösök szívesen ellenállanak. Most az időközben pótoltt nehézpuskáknak is van töltényük... A géppuskák szakadatlanul kelepelnek... A kétoldalt előrelendülő rohamoszlopok azonban tudják, mit tegyenek... Miklós őrzető és Borsán László vezetésével fedett helyen kuszának emberfeletti iramban céljuk felé...

Lángszórókkal előre

A rohamosztagos nem szereti a sok lövöldözést. Legkedveltebb harceszköze a kézigránát, a lángszóró s ha a helyzet úgy követeli, a lánggránát... Most két lángszórója van ennek a csoportnak... Ködszerű füstöt vet a gyutacs, nyomában fekete füsttel hosszú lángnyelvek törnek az ellenséges fészkek felé... A gyorstűz megtorpan... Ebben a pillanatban kézigránátok röpülnek a vörösök felé... Katonáink rohamnak előre... A lángszórók tisztítják az utat... Menekülő kommunisták igyekeznek eltűnni a bozóttal...

Az aknavetők körül most bontakozik ki a harc... A tüzérségi tűz nyomán épen maradt csöveket éppen munkában lepték meg... Gránátvetőkkel, közvetlen irányzókkal és önműködő fegyverekkel védekeznek a vörösök... A mi oldalunkon jönnek a gránátvetők... Kelepelnek önműködő fegyvereink, tüzeink és aknavetőink közvetlen küzdővonalunk mögül zárják le a terepet. Idé nem lehet segítséget hozni. A küzdelmet az ott rekedt szovjeterőknek kell megvívniuk. Tulságosan közel helyezték el a

vörös aknavető csoportot. Jó és gyors eredményt akartak... Most megkapják... A főlényünk nagy... A legkétségbeesettebb védekezés sem segít... Egyre erősebben, jobban szorul a hurok. Most itt is sístereg, pörköl a lángszóró, ennek a fegyvernek nem lehet ellenállni. Ez ellen egyetlen védekezés van: a visszavonulás...

Eszeveszetteen ágyuzzák a vörösök a területet. Egymást érik az aknák és a „csim-bum” lövedékek... Látszik, hogy mindenképpen meg akarják tartani ezt a sarkot... De tüzérségünk teljes erővel ráfekszik a támadást zavaró vörös nehézfegyverekre... Rohamjárőreink lépésről-lépésre tervszerűen oldják meg feladatukat... Az előirt időnél jóval hamarabb, viharszerűen bukknak fel az erdő szélén, az átszivárgott állásai előtt... Tüzérségünk fit is komoly munkát végzett...

Rohamosztagosaink a Don partjáról négy ellenséges géppuskát, három nehézpuskát, két aknavetőt, három gránátvetőt, egy vörös főhadnagyot és tizenkilenc katonát küldtek vissza azzal a jelentéssel, hogy a Don jobbpartján ebben a kis sarokban sem áll már ellenség!

Ferenc Gyárfás, hdp. őrmester.

Koldusszegényen haldoklik egy afrikai kórházban Josephine Baker

„A férfiak áldozata volt” az egykori dúsgazdag mulattáncosnő

Milánói jelentés szerint Josephine Baker, az egykor európai hírű mulattáncosnő, a legnagyobb szegénységben, halálos betegen fekszik egy casablancai kórház közös kórtermében.

Rendkívül érdekes háborúutáni karrier fejeződik be a jelek szerint a távoli kórházi ágyon, Josephine Baker 12 éves korában tűnt fel egy olcsó kikötői bárban, ahol matrózok mulattatására táncolt. Itt fedezte fel egy párisi táncosnő, aki kiképezte, majd a francia főváros lakóiban léptette fel. Néhány esztendő múlva világhíresség lett Josephine Baker, aki a vad néger muzsika ritmusának legvonzóbb interpretálója volt. A harmincas években fantasztikus gázsival szerződötték a Folies Bergère sztárjának. Később egész estét betöltő operettben is fellépett és óriási összegeket kapott két filmjéért, amelyek közepes sikert arattak.

A szellemileg teljesen primitív táncosnőt hatalmába kerítette egy Pepito nevű délamerikai spanyol fiatalember, akivel később házasságot is kötött. Ez a Pepito kisértette el a táncosnőt Budapestre is, ahol a Royal Orfeumban lépett fel. Nagyon csodálkozott a fekete táncosnő, amikor itteni impresszáriója autón körülhordozta a városban.

— Budapest ilyen nagy? — kérdezte. — Mindig azt hittem, hogy kis kikötőváros!

Egy magyar zeneszerző külön számot komponált Josephine Baker-nek és azt a dalt sokáig énekelte Párisban is.

Senkisémet tudja, hogyan jutott a táncosnő ilyen nyomorba. Ékszerait valamikor négy-ötmillió frankra becsülték. Azt mondják, hogy a férfiak áldozata volt.

A kórházi jelentés szerint tudóvész támadta meg és állapota reménytelen.

A KÁNTOR

A kántor ur egy kicsit becsipert és bizony az uton felborult. Arra megy a harangozó:

— Mit csinál itt, kántor ur?

— Hát csak kottázom azt az éneket, hogy: „Im arcunkra borulunk...”

VÁLASZTÁSON

Főkortés: Most pedig, igen tisztelt népgyűlés, el fogom mondani, milyen ember a mi jelöltünk...

Jelölt (sugva): Ha el meri mondani, nyomban beperelem becsületsértésért.

Már Napoleon is el akarta foglalni Indiát

A francia forradalom előtt Indiában még körülbelül egyenlő volt a Bourbon-királyság és Anglia hatalmi viszonya. Sok hindu fejedelemnek még a testőrségét is francia parancsnok vezette. Ezek közt a legharciasabb Miszore szultánja, Hider-Ali volt. Teljes erejével ellenszegült a brit Keletindiai Társaság hódító törekvéseinek. Angolelleses politikáját fia, Tippo vezette tovább, aki azt remélte, hogy a franciáktól kap segítséget. Az összes szabadságszerető hindu maharadzsa titkos reménye volt egy erős francia hajóhad megjelenése India partjai előtt, ami véget vetett volna az angol uralomnak.

Tippo szultán, az utolsó teljhatalmu és önálló uralkodó Indiában, jól tudta, mi vár rá a Keletindiai Társaság részéről. Többször küldött segélykérő követséget Párizsba, de a francia királyoknak fontosabb volt a szárazföldi háború, mint a flottaépítés vagy a gyarmatbirodalom kiterjesztése. Kétségtelen, hogy XVI. Lajos elszalasztotta az alkalmat India meghódítására! A forradalom kitörése egyelőre megsemmisítette a köztársaság tengeri fölényét, míg csak Napoleon fel nem vetette a gondolatot, hogy Tippo segítségével partraszáll Indiában: „Minden erőnkkel azon kell lennünk, hogy erős hajóhadat építsünk és Angliát legyőzzük, mert akkor Európa is lábunknál fog heverni!”

Napoleon 1798 tavaszán már készülődött az egyiptomi hadjáratra. Junius 9-én megjelent Málta előtt, melynek fontosságát mint flottatámaszpont rögtön felismerte. Von Hompesch, a máltai lovagrend nagymestere hiába ellenkezett, mert még a saját francia származású lovagjai is Napoleonhoz húztak, a hajókon pedig 40.000 katonára nézte a szigetet. Egész 1800-ig a franciáké maradt Málta.

Napoleon tulajdonképpen célja nem Egyiptom elfoglalása volt, hanem hogy innen kiindulva Szírián és Mezopotámián át Indiáig nyomuljon előre. Szent Ilona szigeten írt emlékezéseiben elárulja akkori terveit. Arról beszél éppen, hogy hogyan foglalta el Gaza és Jaffa városokat, majd így folytatja:

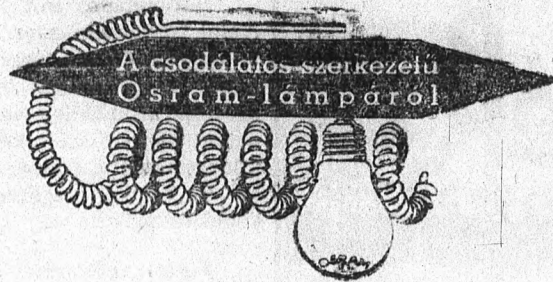
„Ezután Damaszkusz és Aleppo felé akarok eljőni, hogy elérjem az Eufrátesz folyót. Egész Indiáig akartam menni. Megváltoztattam volna a világ képét.”

Hogy a brit Keletindiai Társaság mindenható befolyását megértjük, kissé vissza kell mennünk a történelemben. A hétéves háború idején látott hozzá a Társaság, hogy a kereskedelmi képviselők letelepítése helyett kiterjedt birodalmat alapítson. Robert Clive vezetésével hamarosan fölébe kerültek a franciáknak és elfoglalták Bengált. A Delhi-ben székelő Nagymogul Birodalma, amelyet 1525-ben alapított Timur Lenk, csak árnyéka volt önmaga hatalmának.

Harren Hastings, aki 1773-tól 1785-ig volt főkormányzó, legyőzte a harcias Maharratta-törzseket és Hider-Ali miszorei szultánt, Tippo apját.

Napoleon 1798 július 1-én szállt partra Egyiptomban és nemsokára fényes győzelmet aratott a mamelukokon. Az arab törzseket megpróbálta fellázítani Törökország ellen. Levelet írt Mekkába, amelyben biztosította az arab kereskedőket, hogy Egyiptomban békés viszonyokat teremtett és az utolsó mamelukot is elűzte, tehát nyugodtan hozták áruikat Szuez felé. Arab kereskedők továbbították Napoleon levelét is Tippo szultánhoz. Ebben felszólította „legkedvesebb barátját, a nagytekintélyű szultánt”, küldjön hozzá követet, akivel megtárgyalhatná India meghódítását. Habár a helyzet most nem volt olyan előnyös, mint a forradalom előtt, amikor a francia flottának a királyság szeméje még egységes hatalmat kölcsönzött, de a csapatok hittek Napoleon lángszében és könnyen fel lehetett volna állítani egy megálló hadsereget Berthier, Kléber vagy Desaix parancsnoksága mellett.

Anglia történelmi szerencséje, hogy Na-

A csodálatos szerkezeti
Osram-lámpáról

A már spiralizált drótot még egyszer spiralizálják. Ennél a szabad szemmel már felismerhetetlen műveletnél végül 2½ cm hosszon 3600 tekerület létesül, amelyek száznál több csavarodással vannak tovább spiralizálva. A drótmenekek egymáshoz sehol sem szabad érintkeznek.

Az eredmény:

a lehető legkisebb lehűlés felület és a lehető legnagyobb fénykitermelés. Ezért az

OSRAM-D-LÁMPA
sok fényt ad kevés áramért

poleonnak nem sikerült elég csapatszallítóhajóra szert tenni és elhalasztotta az indiai utat. Vállalkozása kétségkívül megváltoztatta volna a világ arcát. Nelson abukiri győzelme aztán hosszú évekre kihatólag tönkretette Franciaország tengeri uralmát. Az

angol gyarmati csapatok pedig 1799 április 30-án elfoglalták Tippo fővárosát. Az utolsó önálló hindu fejedelem, aki Napoleonnak lett volna kis híján háborus szövetségese az angolok ellen, a város falain harcolva halt hősi halált. (TEK)

Harc a belső ellenség ellen

A háború negyedik évében járunk, bár nem zetünk még csupán második esztendeje harcol a közös ellenség ellen. A háború külső, sokezer kilométerre húzódó frontján kívül van egy belső front is; a munkateljesítés és a becsületes kötelességteljesítés frontja. Ennek a frontnak éppúgy megvannak a maguk katonái és ellenségei, akárcsak a külső arcvonalnak valahol a Don völgyében. A belső front éppolyan fontos a nemzet ellenálló képességének megtartása és a győzelem szempontjából, mint a legjobban védett katonai pont. Ellenfeleink ezért igyekeznek ezt a frontot belülről gyengíteni, hogy azután a gyászos 1918-as példára a kint harcoló hadsereget is ezéztüllessék a védtelenül maradt ország ölkébe hullva szabad prédájukkal válják.

Névtelen levelek

Nezzük hát, miképpen is akarja a belső frontot bomlasztani az ellenség?

A sok különféle átlátszó trükk után, amikor a fronton harcoló honvédek halálhíret költötték az itthoni hozzátartozók nyugtalanítására, most új fogáshoz folyamodtak.

A fronton harcolók lelki egyensúlyát igyekeznek megbontani azzal a galád névtelen levél rendszerrel, amelyet a mindennapi polgári életben is mélyen megvetünk. Most azonban sokkal többről van szó, mint apró kis rágalmozás feljelentésekről. Most a magyar honvéd legfeljebb kincsén, a családon keresztül akarja a honvéd lelkét kétségeibe sodorni.

A keleti fronton harcoló egyik honvédünk levelet kapott Magyarországból, amelyben egy névtelen levélíró közölte vele, hogy felesége itthon elfeledkezett a hitvesi hűségéről. A másik honvédet ugyancsak névtelen levélben figyelmeztették a „jóakarók”, hogy mindenéből kiforgatták, elárverezték.

A levél megérkezése után a honvéd megkérte az alakulat családgyógozó tisztjét, hogy járjon utána a névtelen levél állításainak és nyomon kövesse ki a valóságot.

„... én nagyon szeretem a feleségemet és a kisfiamat s ez a levél igen nagy lelki megpróbáltatást idézett elő nálam...” írta szomorúan. A családvédelmi tiszt nyomban eljárt az ügyben. Kiderült, hogy a névtelen levél minden szava aljas rágalmozás volt, mert az asszony odahaza legteljesebb odaadással gondozza kisfiát és példás magatartással várja vissza férjét a frontról. De a belső front láthatatlan ellensége elszórta a lélekmergező csempét és a célja csak ez volt

Rádiogram utján nyomban értesítették az eredményről a fronton küzdő honvédek s ezzel a belső front egyik ellenségét sikerült legyőzni. Ezzel azonban még nem zárult le az ügy, mert a családvédelmi tiszt nyomozást indított a levélíró ellen. A szálak a zsidókhoz vezettek. Azokhoz a zsidókhoz, akiket mindenütt megtalálunk, ha a belső front gyengítéséről van szó. A honvédség azonban őrt áll a belső fronton is. Az ármánykodók ténykedéseit, számításait keresztülhuzza. Nemcsak megvédi, de támogatja is a családot, minden bajjal, kísértéssel szemben.

Front a frontért

A fronton küzdők éppen úgy igyekeznek segítségére sietni az itthonmaradottnak, mint amilyen áldozatkészséget tanúsít az itthonmaradottak serege a fronton küzdők irányában. Egyik hadrakelt alakulatunk tisztikara és legénysége minden zsoldfizetésnél nagyobb összeget gyűjt össze sajátjából és hazaküldi a családvédelmi tisztnek, hogy az belátása szerint ossza szét az arra rászorultak között. Ugyanennek az alakulatnak itthonmaradt tisztje és legénysége állományu tagjai is követik a példát és ugyancsak fizetésük bizonyos százalékát áldozzák erre a célra. Az eredmény: rövid idő leforgása alatt több ezer pengő gyűlt össze és került a családok között kiosztásra. Volt, aki lakbérre kapott, a másik megélhetésre, a harmadik gyermekei felruházására és így tovább. A pénz a frontról és hazulról egyre gyűlik, hogy nyugodt léghőrt teremtsen odakint az orosz harcmezőn és gondtalanabb életet idehaza a kis szoba-konyhás otthonokban. Így dolgozik egymásért a magyar, a front a frontért — a győzelem érdekében.

Kelenváry László, zászlós.

Óvakodjunk a kémektől

Ha valaki, különösen ismeretlen egyén, bizalmasba férközve katonai dolgokról érdeklődik, légy óvatos a válaszadásban.

Kitérő feleletet adj! De ne áruld el, hogy gyanussá vált előtted. Anélkül, hogy észrevenné, tartsd szemmel és közben azonnal tégy jelentést a katonai, vagy csendőparancsnokságoknak, valamint a közbiztonsági és közigazgatási hatóságoknak.

A kém a legveszedelmesebb ellenség. Óvakodj tőle.

Hírek:

— UGYELETES VÁROSI ORVOS: Dr. Lackner Lajos Trefort utca 4. Telefon: 188. — UGYELETES GYÓGYSZERTÁR: Aránykereszt, Deák Ferenc krt.

OTI KÖRZETI ORVOSA: felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8, második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15.

A MAGYAR VOROSKERESZT ÉRTESÍTÉSE PÁNCÉL JENŐ HADNAGYRÓL. A Magyar Vöröskereszt zombori fiókját telefonon megkérték, hogy szerezzen be információkat Páncél Jenő hadnagyról, mert tőle régebb idő óta nem érkezett értesítés és az a hír járja, hogy hősi halált halt. Az érdeklődő nem hagyta meg címét, ahová az értesítést elküldhetnék. A Magyar Vöröskereszt most kapta meg a választ, mely szerint Páncél Jenő hadnagy f. évi augusztus hó 6-án légnyomást kapott, azonban állapota javult és már jól érzi magát. Felkérjük az olvasók közül azokat, akik Páncél Jenő hadnagyhoz zártározóit ismerik, hogy ezt a hírt közöljék velük.

Aramszünet Zomborban. Javítási munkálatok miatt a zombori villanytelep vasárnap, október 25-én reggel hét órától déli 12 óráig nem szolgáltat áramot.

Nédics szerb miniszterelnök visszavonata lemondását. Belgrádból jelentik: Megírta a Délvidék, hogy Nédics szerb miniszterelnök személyi okokból benyújtotta lemondását. Értesülésünk szerint a megszólító hatóságoknak sikerült niost Nédics lemondása visszavonására rábírn.

MINDENSZENTEKRE
különböző
izléses **KOSZORUK**
nagy választékban
SZLADEK virágüzletben **ZOMBOR,**
Trefort utca 5.

Duna—Adria csatorna. A német sajtó élénken foglalkozik azzal a nagyszabású magyar tervvel, amely szerint a Dunától az Adriáig csatornát akarnak építeni. A lapok megjegyzik, hogy ennek semmi akadályja sincs, a csatorna közel ezer kilométer hosszú lenne és az építkezési költségek négy-öt száz millió pengőre rugnának. Ha a csatorna elkészül, kisebb tengeri hajók minden nehézség nélkül feljehetnének az Adriáról Budapestre.

Aranykalászos gazdaavatás Jánoshalmán. A jánoshalmi téli gazdasági iskola felso évfolyamos növendékei október 25-én, vasárnap délelőtt tartják termelési versenykiállításukat és veszik át az iskola elvégzésével az aranykalász jelvényt. A verseny kiállítás az iskola alagtermében lesz, az ifjusági gazdakör zárógyűlését és az aranykalász jelvények kiosztását pedig a Gyümölcsstermelők Egyesületének nagytermében tartják meg. A földművelésügyi miniszter vizsgabiztosul Szentiványi Béla m. kir. kormányfőtanácsos, jószágkormányzót küldte ki.

Polgári iskola épül Zentán. Zenta város polgári iskola felépítését kérte a kormánytól. A kétemeletes, 12 tantermes, teljesen korszerű iskola felépítése egymillió pengőbe kerül. A költség felét az állam felét pedig Zenta város fedezi.

Dohány csempészés Szenttamáson. Az itteni csendőrség nagyobbarányu dohány csempészésnek jött nyomára. Több helyen házkutatást tartottak, majd dohánycsempészés miatt eljárás indult Popov Szvéta szent tamási és Siják Szlavkó kulai lakosok ellen.

A jánoshalmi országos állat és kirakodó vásár október 26-án, hétfőn tartják meg.

Háromnapos írói kongresszust hívott össze Antal István miniszter. Budapestről jelentik: Antal István dr. nemzetvédelmi miniszter háromnapos kongresszusra hívta meg az ország legkiválóbb íróit, hogy velük a háborus nemzetvédelem legfontosabb kérdéseit megbeszélje. A kongresszust Lillafüreden tartják meg november 5—7-ig. A meghívott írók a miniszter vendégei lesznek.

Japán erdősítése. Tokióban tizéves tervet dolgoztak ki ötezer négyzetkilométeres terület erdősítésére. A hatalmas munka elvégzését a japán diákság önkéntes munkaszolgálatával látta magára.

„Lakószoba” egyleccser belsejében. A németországi Rauris vidékén lévő régi aranybánya helyén egy lakatlan bányászlakásra bukkantak, melyet a gleccser idővel teljesen beborított. Most azonban a gleccser ismét visszahúzódott úgy, hogy szabad bejárás nyílt az elárvult bányászlakásba. Sikerült is az egyik ottani parasztnak az eljegesedett lakószoba belsejéből több szerszámot és egyéb, a régi bányákban használt eszközt felszínre hozni. Az érdekes leletet azután a raurisi múzeum rendelkezésére bocsátotta.

A DMKSz zombori fiókjának választmánya, folyó hó 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a gimnázium tornatermében gyűlést tart. Fontos megbeszélésre kéri a választmányi tagok pontos megjelenését.
Magassy elnök.

Kétezer éves falut ástak ki Spanyolországban. Több, mint kétezer éves ókori falut ástak ki Oviedo spanyol tartományban. Több mint száz lakóházat hoztak ismét napfényre. A legértékesebb lelet egy arany karkötő, amelynek aranyértéke magában is négyezer pezeta.

Fausztatás Svédországban. Svédországban eddig a fausztatás fából készült és vízzel töltött mesterséges csatornák útján történt. Az erdőből aláuhogó hegyipatakokon át azonban rendkívül nehéz volt a fatörzsek eljuttatása a fűrésztelepig és az értékes rönkök sokszor annyira megsérültek, hogy használhatatlan állapotban kerültek a feldolgozóhelyekre. Ezért a svédok most minden olyan helyet, ahol a fa ki volt téve a sziklák roncsolásának, kikerülnek és ezeket az átjárókat cementcsatornákkal pótolják. Így a Dalelv folyót teljesen új mederbe helyezték át kb. 16 km. hosszúságban. Ezen a csatornán kapja faanyagát az ujonnan épült hatalmas svéd mürostgyár. A medret V alakban építették ki, hogy a víz áramló ereje annál nagyobb legyen. Kiderült, hogy a fausztatás a mesterséges csatornán keresztül hatszor olyan gyorsan megy, mint a régi mederben. (TEK)

Gádori betörőket ítélte el a zombori bíróság. A zombori törvényszék Frey dr. egyesbírája Rohács János büntetett előéletű és Sztojics Radivoj napszamosokat egy rendbeli folytatólagosan elkövetett lopással vádolta. Rohács és társa Gádor községben 1941-ben több helyen sorozatos lopásokat követtek el, a kincstárt és a MÁV-ot 200 pengőn felül megkárosították. A vádlottak beismerték bűnösségüket és a bíróság Rohács Jánost 3 havi fogházra, Sztojics Radivojt pedig 2 havi fogházra ítélte jogerősen.

Zombori és sztapári zsarolók a vádoltak padján. Vakanyac Miklós 49 éves zombori napszamos, volt vendéglóst és Sztanovej Milorád sztapári nyugdíjas tisztviselőt család bűntettével vádolta a bíróság. Még a szerb megszállás alatt történt, hogy Vakanyac elment Rózenberg Rudolf gazdálkodóhoz és azt mondotta neki, hogy a katonaság által besorozott lovakat fel tudja menteni. Van egy barátja, aki nagyon befolyásos ember és 3000 dinárért elintézi az ügyet. Rózenberg látszólag beleegyezett a dologba, de amint Vakanyac távozott tőle, elment a rendőrségre és feljelentést tett Vakanyac ellen zsarolás címen. A volt jugoszláv bíróság annakidején tárgyalta is az ügyet, amely nem nyert befejezést. A m. kir. törvényszék a pénteki főtárgyaláson elrendelte a bizonyítás kiégésztését és a tárgyalást elnapolta.

Egy zombori főtörzsőrmester vitézi tette a Don mentén

A napokban érkezett vissza Zomborba Schober Lajos főtörzsőrmester, aki jelenleg a vármegyei árvaszék tisztviselője. A főtörzsőrmester szülei Zomborban éltek, ő is itt született, s csak később került Ungvárra. Onnan vonult be a katonasághoz, hogy újabb dicsőséget szerezzen a magyar katonai hírnévnek.

A vitéz főtörzsőrmester a jeszraborbai kirendeltség parancsnokának igazolása szerint a partizánokkal vívott küzdelem során három kémet és több ellenséges harccsoportot tett ártalmatlanná. Ezért nagy arany vitézségi érem elnyerésére terjesztették fel.

A vitéz főtörzsőrmester már az elmúlt világháborúban is sok kitüntetést kapott.

Newyorkban ismét bevezetik az alkoholtilalmat

Washington, október 23.

Kongresszusi körökben arra számítanak, hogy törvényhozási uton fogják rendezni a katonai csapatok részére való alkoholkiszolgáltatás részleges tilalmát.

Egy idő óta ugyanis agitáció indult meg a részleges alkoholtilalom érdekében, azonban csak a legutóbbi napokban történt illetékes részről erre vonatkozólag hozzászólás. Ez megerősítette, hogy számítani kell az alkoholtilalomra vonatkozó javaslatnak a szenátusba való benyújtásával.

Hir szerint azt tervezik, hogy a katonai csapatok táborait környező területeket „száraz körzetnek” mondják ki. A rendelkezés életbelépe esetén az ország nagyobb területei ilyen száraz körzetekbe esnek közöttük maga Newyork is.

Hat gyermeket megölt a felrobbant kézigránát

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: Jozsopcsuk Miklós nagybocskai pásztorfiu egy kézigránát talált a mezőn. Ezt hazavitte és szülei házában kalapáccsal ütni kezdte. A kézigránát felrobbant és megölte Jozsopcsukot, a 10 éves Mihályt, a hat éves Demetert, a négy éves Lászlót, továbbá játszótársaikat, Domjiszky László 11 éves fiút és annak 5 éves Gergely nevű öccsét.

Mécs László szerzői estje Óbecsén. Óbecse Iskolánküüli Népművelési Bizottsága rendezésében Mécs László papköltő október 28-án szerzői estet tart a volt Centráln színháztermében. A szerzői est iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Óbecsei hírek. A Turáni Vadászok óbecsei szervezete vasárnap délután 2 órai kezdettel fontos értekezletet tart. — A budapesti Katolikus Missió vasárnap este fél 7 órai kezdettel missziós propaganda előadást tart a Katolikus Legényegylet nagytermében.

Nemlétező kendermagot adott el egy vörösmarti család. A zombori törvényszék dr. Frey egyesbírája Amidzsics Nenád 41 éves büntetett előéletű vepródi napszamos többrendbeli csalásért vont felelősségre. Amidzsics még 1939-ben Vepródon Krémer Mátyás és Geiszinger Jakab vepródi lakosokat összesen 60.000 dinárral károsította meg olyképpen, hogy elment hozzájuk és nemlétező kendermagot kínált fel nekik megvételre. A jugoszláv bíróság annakidején 6 hónapra ítélte el Amidzsicsot, de az a büntetést nem töltötte ki. A vádlott azzal védekezett a pénteki főtárgyaláson, hogy sehöl sem kapott kendermagot. Krémernek körülbelül 10.000 dinárt visszaadott, a 60.000 dinárból azonban majdnem 29.000 dinárt magára költött. Geiszingernek pénze ellenében 21 darab juhot adott és békésen el is intézték az ügyet. Az ügyben a bíróság lapzártáig nem hozott ítéletet.

Közgazdasági hírek

««Oo»»

JAPÁN A KITUNÓ TERMÉS ELLENÉRE TOVÁBBRA IS TAKARÉKOSKODIK A RIZZSEL

(MN) A japán földművelésügyi miniszter nyilatkozata szerint a legutóbbi termésbecslések rendkívül kedvezőek. Bár a rizs vetésterülete változatlan maradt, a várható termés a múlt évi 55,1 millió kokuval szemben az idén előreláthatólag a 67,3 millió koku is el fogja érni. A szeptemberi erős tájfun ellenére tehát az idei emelkedés 22,2 százalékot tesz ki. A legutóbbi öt év átlagos terméseredményéhez viszonyítva az emelkedés 3,9 millió koku, azaz kéreken hat százalékot tesz ki.

Bár ilyenformán Japán rendkívül jó rizstermesre számít, a helyettes földművelésügyi miniszter rádióbeszédében mégis szükségesnek nyilvánította a fogyasztás még szigorúbb szabályozását és annak a reményének adott kifejezést, hogy a földművelőtársadalom a rizs beszállításában kielégítő készséget fog tanúsítani.

AMERIKAI KRITIKA ROOSEVELT ADÓ-PROGRAMJÁRÓL

(MN) Az Egyesült Államok egyik vezető nemzetgazdásza, Harley L. Lutz, a Princetoni egyetem tanára a »Financial News«-ban alapvető bírálatban részesíti az amerikai adópolitikát. Lutz szerint a kongresszus minden huzavona nélkül szavazta meg ugyan egyik milliárdot a másik után, a háború pénzelésének legnagyobb és tulajdonképpeni problémája azonban továbbra is a bevételek oldala marad. A kongresszus adóügyi rendszabályai olyan elégtelenek és céljalkban annyira elmosódottak, hogy a kormány adópolitikáját legáltalában a »tul kevés és túl késő« kifejezéssel lehet jellemezni. A »National Industrial Conference Board« nemrég közzétett számításai szerint az 1941/42 és 1942/43 évi háborús költségvetés összesen 99,3 milliárd dollár rug. Ebből a pearl harbouri támadásig 13,1 milliárd, 1941 december 7 és 1942 június 30 között további 19,2 milliárd dollár került kiadásra, úgyhogy 1943 közepéig még 67 milliárd dollár hadfelszerelési kiadással lehet számolni.

A hadikiadások emelkedésével azonban egyúttal a nyersanyagokban való hiány emelkedése kombinálódik. A hadipari termelést eddig csak azért sikerült annyira kiterjeszteni, mert még óriási nyersanyagkészletek állottak rendelkezésre. Ezek a készletek azonban ma már majdnem teljesen kimerültek, a további termelési programok végrehajtása során tehát mindinkább fokozódó nehézségekkel kell számolni. Ennek ellenére az előirányzott 67 milliárd dollár kiadása a folyó pénzügyi évben még mindig lehetségesnek látszik, de inkább csak a várható erős áremelkedések miatt, úgyhogy a tényleges hadfelszerelési kiadások lényegesen alacsonyabbak maradnak.

Ami a bevételeket illeti, a kincstár a valóban átütő erejű adóügyi rendszabályoktól való félelemmel lehet vádolni. Az 1942/43 évi pénzügyi év fedezeti hiánya előreláthatólag mintegy 53 millió dollár fog rugni. A kincstár adózási javaslatai ehhez viszonyítva nem voltak elég erélyesek. Még ha csakugyan sikerülne is havi 12 milliárd dollár hadikölcsön (War Bonds) elhelyezése, akkor is hatalmas fedezeti hiány marad, melyet bankhitelek segítségével kell kiegyenlíteni. Részben ezért, részben pedig az amerikai nép különös szellemi beállítottsága és a csempészés módszereiben való jártassága miatt a pénzfelhígulás veszedelme rendkívül nagy. Az eddigi adópolitika legszembetűnőbb hiánya az alapvető szerkezeti módosításokról való lemondás. Az általános forgalmi adót a kincstár nem meri bevezetni, a jövedelmi adók rendszerét azonban mégsem alakította át annyira, hogy a háborús kiadások lényegesen nagyobb terhéből a középső jöve-

delmi fokba tartozó néprétegek is arányosan részesedjenek. Az adómentesség leszállítása mindenekelőtt a csekély jövedelmű néprétegek terheit növeli, az adóterhek emelése pedig elsősorban a legfelső jövedelmi rétegekre sulyosodik. Amíg a jelenlegi rendszer megmarad, az adóterhek oroszlánrészét a legnagyobb jövedelmű osztályoknak kell viselniük, fogyasztásukat azonban ez alig fogja érinteni. A fogyasztás csökkentésének a bérekből és fizetésekből élő rétegeknél lenne nagy jelentősége, a vásárlóerő lefőlézése azonban éppen itt nem éri el a szükséges mértéket. Mindennek az a végső oka, hogy a kincstár a háború kitörése után továbbra is a legkisebb ellenállás útján maradt, vagyis azt a középréteget, amely a kiaknázatlan adótartalékok zömét képviseli, a kongresszusban való többsége miatt lehetőleg igyekezett kímélni.

MÉRT NEM ÉPIT ANGLIA MÜGUMIGYÁRAKAT?

(MN) Egy alsóházi interpelláció kapcsán az angol termelésügyi miniszter részletes indoklásban ismertette azokat az okokat, amelyek a kormány felfogása szerint nem javasolják új mügumigyárak létesítését. A közkeletű felfogással ellentétben az

amerikai szabadalmak megszerzése nem okozna nehézséget és a Du-Pont-konzern neoprenegyártásának kiterjesztésére is rendelkezésre állnának a szükséges koks- és mézsmennyiségek, új gyárak építése azonban mégsem mutatkozik kívánatosnak, mivel ehhez sok időre lenne szükség, az amerikai kormány tervezte beruházásokkal szemben pedig mégis jelentéktelenségre lennének kárhozzátva.

Napraforgó erdők a Don és Kubán vidékén. Göring német birodalmi marsall legutóbbi beszédében utalt a megszállt keleti területek hatalmas napraforgóföldjeinek jelentőségére, melyek a német nép gazdasági ellátásában óriási szerepet játszanak. A szovjet napraforgóterületek 1938-ban 3,1 millió hektárt értek el mely terület jelenleg kizárólag német kézben van. A német zsirellátásban a napraforgó, melynek olajtartalma 50%-os, rendkívül fontos felhasználási lehetőségekre tarthat számot. Így kiválóan alkalmazható mint étolaj, ezenkívül a margaringyártásra is rendkívül alkalmas, ugyyszintén a szappankészítésnél is elsőrendűen bevált. A kisajtott magvak ezenkívül kiváló állati takarmányul szolgálnak. A német kézre került óriási napraforgó erdőségek rendkívül hasznosak az európai zsirellátás szempontjából és elvesztésük a szovjet gazdasági életét érzékenyen érinti.

Méirt kell Angliának Madagaszkár szigete?

Angliának már régen fáj a foga Madagaszkárra. Idén májusban a sziget északi fokán fekvő legszebb kikötő Diego Suarez ellen intéztek támadást az angol csapatok, most pedig a nyugati oldalon partraszállva gyűrték le számbeli fölényükkel a kislétszámú francia védőereget. Az angol természetesen ezuttal is biztosítja a világot, hogy »Madagaszkár nincsenek területi szándékai és Madagaszkár francia marad«. Az ugyanakkor Washingtonban kiadott hasonló nyilatkozat persze nem igen emeli az angol biztosíték értékét a vichy-i kormány szemében, hiszen Churchill egyenesen kigunyolta a franciák májusban tett és még eddig vissza nem vont tiltakozását, midőn megjegyezte: »A Vichyben uralkodó megnevezés miatt akarata ellenére is kényszerítve van az angol főparancsnokság, hogy további hadműveleteket folytasson a szigeten.«

Madagaszkár példája nem áll egyedül. Már a napoleoni háborúk idején hasonló biztosítékok mellett vette el Anglia Málta szigetét a máltai lovagrendtől és a Fokföldet a hollandoktól. De Egyiptom, Irák és Irán is ugyanígy jártak. Ez az öt példa és Madagaszkár csak állomásai annak az angol követelésnek, hogy az indiai óceánnak és a hozzá vezető utaknak brit kézen kell lenniük. A franciák igénye Madagaszkárra még a 18. századból ered. Anglia csak a délafrikai események okozta kényszerítő helyzet miatt egyezett bele a múlt század végén, hogy Franciaország az eddigi »érdekeltségi területet« teljesen védőnői uralom alá helyezze. Ezt a hibát igyekszik most Anglia kiköszörölni, hogy az első adandó alkalommal — a francia szövetséges tethetlensége és de Gaulle árulása pillanatában — rátette kezét Madagaszkárra.

Pedig nem annyira Franciaország, mint saját uralmának szorult helyzete volt Anglia magatartásának indítóoka. Tekintsük át a keleti hadszínteret Angliának szüksége van Előázsira, hogy segíthessen a bolsevista szövetségesnek, mert a szovjet olajforrások elvesztése az angolszász hadvezetést is kritikus helyzetbe sodorja. Előázsiahoz pedig a Földközi tenger és az Indiai óceánon keresztül vezet az út. De miután a Földközi tenger és Egyiptom birtoklása egyre bizonytalanabbá kezd válni, annál inkább szükséges az Indiai óceánon át vezető hadiut biztosítása.

Mint hogy az Indiai óceán fölött uralkodó Szingapur—Aden—Simonstown hadászati háromszög Szingapur eleste óta elvesztette keleti csúcsát és ezzel az Indiai és Arab tengerek vizelt és partjait fenyegető japán tengeri erők köze-

lebb kerültek, valahogy pótolni kellett a veszteséget.

Nem volt más hátra, mint lerövidíteni a Fokváros (Cape Town) és India nyugati partja közti utat és a keleti oldalról lehetőleg jobban biztosítani. Ezért kellett Madagaszkár.

Fokváros és Aden közt 3900 tengeri mérföld hosszú az út, míg Fokváros és Bombay közt 4500 tengeri mérföld. Viszont a madagaszkári Diego Suarez Adentől 1840 és Bombaytól 2340 mérföldre fekszik. Mindkét távolság tehát kb. felé annak az utnak, amelyet az Indiai óceánon operáló hadihajóknak a Fokváros körüli támaszpontjaikhoz meg kell tenni. Diego Suarez és Bombay között pedig nagyszerű hidat képeznek a már több mint száz éve brit kézben lévő Amirante, Seychelles, Maldive és Loccadive, valamint kissé keletebbre a Chagos szigetcsoportok. Igaz, hogy az utóbbi szigetek főkikötője Diego Garcia és a Seychelles szigetek legnagyobb kikötője Port Victoria eddig csak szénállomások voltak és a szigetek nagyrésze néptelen koralipadokból áll, együttvéve mégis bizonyos védelmet nyújtanak kelet felé. A Diego Suarez és Fokváros közti ut északi részét Mozambique, Nossi-Be, Majunga és Morandava kikötők védik, míg a déli rész a Délafrikai Unió Durban és Past London kikötőinek megerősített partja előtt halad el. Hogy teljesen biztos legyen a dolgában, a Mozambique előtt fekvő francia Comores szigeteket is megszerelte magának Anglia.

A madagaszkári Diego Suarez kikötő ezek szerint az indiai ut északi támaszpontjának és ellenőrző kikötőjének szerepét fogja betölteni. Ez a tájképileg is gyönyörű tengeröböl öt hatalmas különálló öblével a legnagyobb flottának is támaszpontul szolgál. Antsirama városát a franciák már régebben kiépítették támaszponttá, sőt meg is erősítették. Mindez most az indiai óceánon operáló angol hadihajóknak szolgál javára. Churchill nem hiába mondta május 8-án, hogy Madagaszkár megszállását már hónapok óta tervezik, mint ahogy a mostani második támadás sem arról holnapra történt.

Angliának mindenképpen szüksége van Madagaszkárra, hogy a Szovjetnek segíthessen és az északafrikai arcvonalat is támogathassa. Angolszász szemmel nézve Keletázsia és Egyiptom jelentik a második frontot. Ezért döntő jelentőségű a tengelycsapatok előnyomulása Kaukázusban és El Alameinnél, mert a belső vonal előnyét élvezik ezzel a második arcvonallal szemben, míg az angolszász csapatok utánpótlását biztosító külső vonalakat a tengeren német olasz és japán buvárhajók fenyegetik. (TEK)

SPORT

Kitűnő formában
a Bezdáni SENagy örömet keltett Bezdánban
a B.S.E. szentesi győzelme

Mint ismeretes, a Bezdáni SE csapata vasárnap Szentesen az ottani MÁV ellen N. B. III. mérkőzés keretében fölényes győzelmet aratott. Ez a szép siker nem véletlen folytán született, ha figyelemmel kísértük a bezdáni csapat utóbbi mérkőzéseit. A BSE vezetősége lelkiismeretesen készítette elő csapatát a bajnoki küzdelmekre. A rendszeres edzések mellett a vezetőség nagy súlyt fektetett a csapat lelki egyensúlyának helyreállítására is. A lelkes munkának meg is van az eredménye. A csapat a bajnoki tabellán a hatodik helyen áll, de ha az előző mérkőzéseken nem áll hadilábon a szerencsével, legalább a második, vagy harmadik helyen állna.

Szentesen a BSE minden tagja kitett magát, de különösen jó volt a Vukovits II., Kovács, Fejes fedezetsor. Ruff II. már a mérkőzés elején megsérült, tehát a csapat az egész mérkőzést ugyyszólván tíz játékosal küzdött végig. A mérkőzésre a BSE tartalék kapussal volt kénytelen kiállni, mert Hermann nem utazhatott el a csapattal. Bezdáni sportkörökben nagy örömet keltett a BSE vasárnapi győzelme és nagy reményeket fűznek a további bajnoki mérkőzések kimenetelére.

Vasárnap a Mezőkovácsházi TE csapata játszik Bezdánban bajnoki mérkőzést. A MTE még soha nem játszott Bezdánban s nagy az érdeklődés a mérkőzés iránt. Mezőkovácsháza jól szerepelt az eddigi mérkőzéseken s vasárnap is csak nagy balszerencsével kapott ki a Bajai TISE csapatától. Vasárnap egyébként bucsu lesz Bezdánban s így rekord közönségre számíthatnak.

SZÍNHÁZ

Nagy sikere volt
a csütörtökesti kívánsághangversenynek

A Zomborban vendégszereplő Országos Kamaraszínház csütörtökön este kívánsághangversenyt rendezett a zombori műkedvelők és a katonazenekar bevonásával.

A kívánsághangverseny iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg a zombori közönség körében. A színház zsúfolásig megtelt és percenként felugrott a taps. A műsort a katonazenekar Himnusszal nyitotta meg, utána Sugár Misi komikus állt a függöny elé. Otletes bemondásai nagy sikert arattak.

A műsoron énekszámok, szavatelok és villámtrefák szerepeltek. A Jó ember című egyfelvonásosban Sugár Misi és Pataky József arattak nagy sikert.

Hody Gitta drámai színésznő mély átérzéssel szavaltta el Tompa Mihály Forr a világ című versét. Ezután Odray Géza rövid jelenete következett, majd Cs. Schmidt Bözsi, a zomboriak kedvenc műkedvelője lépett színpadra. Vitéz Hajmássy Lajos operett-színésszel régi kedves dalokat énekelt.

Lett Teri Sugár Misivel táncos-duettet mutatott be a Marica grófnóból. A Férjek ha találkoznak című jelenetben Hody Gitta, Lantos István, Bánó Mihály, Sugár Misi és Pataky József arattak forró sikert.

Egymásután következtek ezután a villámtrefák Vajay Erzsébet, Hody Gitta, Lantos István, Pataky József, Odray Géza és Sugár Misi szereplésével.

Kandler Nándor két dalt adott elő nagy siker mellett, Lett Teri énekszámokkal szerepelt. Mészáros Joly és vitéz Hajmássy Lajos katonadalokkal szórakoztatták a közönséget. A Völegényjelöltben Fischer Ella, Csapó Ferenc és Pekánovics Adriene arattak nagy sikert.

Közkívánatra a kívánsághangversenyt vasárnap este megismétlik.

Bezdánban vendégszerepel
az Országos Kamaraszínház

Homokay Pál Kamaraszínháza egyhetes vendégszereplésre Bezdánba utazott. A kiváló együttes műsorán vígjátékok szerepelnek. Szombaton az Örökké szeretlek című vígjátékot, hétfőn Herczeg Ferenc vígjátékát, a Kék rókat, kedden Boldoggá teszlek, szerdán Eső után köpönyeg című Békffy vígjátékot mutatják be Bezdánban. Vasárnap nincs előadás. A bucsuelőadást csütörtökön rendezik meg Szilágyi Szabó Eszter fellépésével. Bezdánban nagy érdeklődéssel várják a kiváló színészeket.

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(9)

— Még a nagyapámtól hallottam. A Cowdin-ok röviddel a polgárháború után kerültek Kent-be. Gazdagok és uriember voltak. Szép nagy házuk volt, hintójuk, rémekül fel voltak szerelve. Thomas Jefferson is, amikor itt járt, náluk szállt meg.

— Nos, mult az idő és a Cowdin-ok lepasszoltak, mint annyi sokan mások is, bár finom emberek voltak. Egyik különös tulajdonságuk volt, hogy apáról fiúra mindig csak egy gyerek volt a családban és így nem igen támadt rokonságuk. Lassankint egészen tönkrementek.

— Lee Cowdin is egyetlen gyerek volt. Apja és anyja még tisztességgel tartotta magát, bár szegények voltak, mint Jób macskája. A Cowdin-ok sokat adtak a jó modorra, de ahhoz, hogy ást meg kapát vegyenek a kezükbe, nem volt tehetségük. Mikor szülei meghaltak, Lee még fiatal ember volt és ettől fogva egészen a könnyű életre adta magát.

— Szép szál legény volt. Erős, mint a bika. Sűrű fekete haja volt és átható nézésű, szinte természetellenesen fénylő fekete szeme. A vidéken nem sok vizet zavart. Butorait rendre behordta a városba és amíg az árukból tartott, nem jött vissza.

— Harminc éves lehetett, mikor azzal lepette meg az embereket, hogy feleséget hozott haza. En sohasem láttam a feleségét, de azt mondják, nagyon szép és kedves és jó családból való teremts volt, valahonnan New-York államból. Lee betelepítette a nagy házba, mely akkor már jócskán üresen állhatott. Az emberek sajnálták, de Lee sokkal rosszabb hirben állott, semhogy ellátogattak volna hozzá. Erre mifelénk ugye nagyon szeretik az idegeneket...

— Veitem észre, — szölt közbe szárazon Weir.

— Amikor a gyerek körülbelül egy év múlva megszületett, — folytatta Frank — az öreg Sadler doktort hívták. Ő volt az egyetlen em-

ber, akiről hallottam, hogy járt náluk. Elmondták, hogy a new-yorki asszony iparkodott rendben tartani a házat, de nem sok eredménnyel. Három év alatt egészen összeaszott. Hogy mi-ből éltek, azt csak az Isten tudja.

— Rövidesen ezután meg is halt. Lee nem mondta senkinek és nem volt se temetés, se semmi. Lee egyszerűen csak elföldelte. Az emberek azt rebesgették, hogy megölte a feleségét és az itteni fiatalok már megincselést terveztek. Mielőtt azonban erre került volna a sor, az öreg Sadler doktor egy reggel a küszöbén találta a kislányt, egy kosárban, Lee Cowdin itt hagyta a vidéket és azóta nem látták.

— A gyerekek keresve se találhatott volna jobb helyet. Az öreg doktor meg a felesége, mert hogy nem volt gyerekük, úgy megörültek neki, mintha egy zsák aranyat találtak volna. Anyám azt szokta mondani, az öreg doktor úgy féltette a kislányt, mint a kotlós a csirkéjét. Ugy járatták, mint egy porcellánbabát. A haja fekete volt, mint az apjáé, nagy kék szemét pedig az anyjától örökölte.

— Hogy hívták? — kérdezte Weir csendesén.

— Elfelejtettem a nevét... ha ugyan egyáltalában tudtam, — mondta Frank. — Az öreg doktorok igen jóra való népek voltak és sokat töprengtek, hogy mi lesz a kislánnyal, ha már ők nem lesznek. Ugy hírtett, hogy a leány anyjának jómódu emberek a rokonai, erre hát elhatározták, hogy felkutatják őket. A kislány akkor két éves volt.

— A vége az lett, hogy egy nagynénje eljött érte és elvitte New-Yorkba. Még csak meg se köszönte az öreg házaspárnak, hogy gondját viselték. Ezóta nem hallottunk a Cowdin-családról semmit. Az öreg doktor meg a felesége is már sok éve a sírban fekszik.

— Szegény kislány — mormolta Weir.

— Hát bizony... — felelte Frank és félretette a pipáját. — Lásuk a középső részt.

— Hagyjuk holnapra — mondta Weir anélkül, hogy reá nézne. — A lappal kell elkészülnöm.

— Helyes hát majd holnap — hagyta reá Frank.

— Ha idejében végzek, elnéznék a Cowdin-tanyára — mondta Weir, ceruzájával az asztalt böködve.

— Nem talál ott semmit, csak egy omladozó vén házat. Ha Cowdin vagy a leánya visszajött volna, az nem maradt volna titokban.

— Tudom. De mégis kíváncsi vagyok.

— Várjon holnapig és együtt megyünk. Ma este Beaulieu-ben van dolgom.

— Nem érdemes, hogy fáradjon — felelte Weir közömbös hangon. — Ha talállok valamit, ugysis megmondom.

— Helyes — mondta Frank. — A viszontlátásra. — És távozott.

Folytatjuk.

Apróhirdetések

Egy kulcsot adtak le kiadóhivatalunkban, melyet az Orgona uccában találtak. Tulajdonosa átveheti a kiadóhivatalban. a-gr

Zombori megveji bérház és csendőriskola építkezéséhez, téglá és dunakavics szállításához fuvarosok kerestetnek, jelentkezni a helyszínen. a-2591

Szolgát keresek állandó alkalmazásra. Érdeklődni: Langbein asztalosnál, Aranv János ucca 42. a-2588-f

Kisebb ház nagy gyűmölcsösrel, szőlővel bezdáni kapunál jutárvanosan eladó. Bővebbet Rákóczi ut 58. a-2589-f

Jóházból való kifizetőt keresünk. Jelentkezni naponta délelőtt 9-12, délután 3-9-ig a Turul Filmszínházban. a-2587

Új stráfkocsi eladó, golyós csapágyas, más fél tonna teherbíró képességgel. Boevó Kovács, Zombor, Szt. István ut 35. a-2578-f